

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Praha 4, Konstantinova 1480

Konstantinova, 149 00 Praha 4 – Jižní Město

Identifikátor školy: 600 036 952

Termín konání inspekce: 20. - 22. dubna 2004

Čj.:	01 0385/04-1029
Signatura:	ka4ax143

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Čtyřtřídní mateřská škola je právním subjektem zřízeným Městskou částí Praha 11, Ocelíkova 672. Kapacita mateřské školy v rozhodnutí o zařazení do sítě škol je 100 dětí, kapacita školní jídelny je 100 jídel. Ke dni inspekce je ve dvou běžných třídách mateřské školy zapsáno 57 dětí, ve dvou třídách s integrací dětí se speciálními potřebami je zapsáno celkem 24 dětí, v souladu s vyhláškou o mateřské škole a směrnicí MŠMT k integraci dětí. Věkové složení všech tříd je smíšené. V každé třídě s integrací jsou zařazeny vždy dvě děti se speciálními potřebami, např. dítě nevidomé, mentálně postižené nebo s kombinovanými vadami. Výjimka z počtu dětí stanovená vyhláškou o mateřské škole je v běžných třídách dohodou se zřizovatelem určena na 30.

Mateřská škola pracuje podle vlastního programu s názvem DITE (Diferenciace, Integrace, Tradice, Experiment), který je doplněn výukovým počítačovým programem pro předškolní děti.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHLEDEM K REALIZOVANÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMŮM

Výchovně-vzdělávací práci mateřské školy zajišťuje pouze šest učitelek včetně ředitelky školy. Tomu je přizpůsoben i chod mateřské školy, který vyžaduje, aby v dopoledních hodinách byl provoz ve všech čtyřech třídách, ale odpoledne jen ve dvou. Vzhledem k vysokému počtu dětí zapsaných v běžných třídách, náročné práci ve třídách s integrací a navíc prodlouženému provozu do 18 hod., není tento početní stav pedagogů dostatečný. Pro dané podmínky není totiž možné upravit rozpis služeb učitelek tak, aby v náročných situacích denního režimu ve třídě s integrací působily obě učitelky. V podmínkách integrace dětí se specifickými potřebami nenaplnění požadavku zdvojených služeb neumožňuje zabezpečení náležité péče. Také neúměrný počet (30) zapsaných dětí ve věkově heterogenních třídách (běžných) neodpovídá stávající úpravě služeb. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňuje pět pedagogů, šestá učitelka studovala ve střední pedagogické škole obor vychovatelství. Věkové složení pedagogického sboru je příznivé, učitelky mají dostatečnou praxi.

Provoz školy je zajišťován na základě zpracované organizační struktury, která je dána organizačním řádem, pracovním, vnitřním a vnějším řádem školy. Ředitelka přitom vychází ze svých zkušeností a dbá na zabezpečení hladkého chodu školy. Úkoly všech zaměstnanců jsou vymezeny v jejich pracovních náplních. Oblasti řízení se ředitelka školy věnuje sama, bez participace ostatních učitelek nebo své zástupkyně. Důvodem k tomu je také již zmíněný nedostatek pedagogických pracovníků.

Ředitelka školy uplatňuje demokratický styl řízení, ponechává učitelkám možnosti volby ve vedení pedagogického procesu. Svým optimistickým přístupem vytváří předpoklady pro příznivou pracovní atmosféru a motivuje zaměstnance k práci. Pro účely vedení a kontroly ředitelka zpracovala funkční plán pedagogických rad a kontrolní činnosti, avšak v zápisech realizovaných porad je obsaženo spíše řešení organizačních otázek a zajišťování akcí pro děti. Kontrolní činnost ředitelky zahrnuje v pedagogické oblasti průběžné namátkové vstupy i plánovanou hospitační činnost. Nižší počet evidovaných hospitací v letošním roce souvisí s tím, že ředitelka své připomínky učitelkám v průběhu kontrol sděluje, eventuálně jim poskytuje svou radu. Nedostatky ve výchovně-vzdělávací práci však nejsou analyzovány a ani cíleně zobečňovány. Kontrolou provozu ředitelka částečně pověřuje školnici, obě sledují plnění pracovních úkolů provozních zaměstnanců a využívání jejich pracovní doby.

Ředitelka školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, v letošním roce se všechny učitelky účastnily kurzu práce s počítačem, aby mohly realizovat doplněk školního programu. Věnovaly se také semináři o pedagogické diagnostice v předškolním věku, kterou přednášely pracovnice PPP.

Hodnocení zaměstnanců provádí ředitelka průběžně i na pedagogické radě, bez písemné evidence. Snaží se o stimulaci zaměstnanců pochvalou. K sebehodnocení dosud zaměstnanci mateřské školy nepřikročili.

Úroveň personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce je dobrá.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHEDEM K REALIZOVANÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMŮM

Účelová stavba pavilonového typu s vlastní přilehlou zahradou splňuje současné požadavky pro provoz předškolního zařízení. Vnitřní uspořádání interiéru je účelné. K pobytu dětí je určena velká místnost, nábytkem rozčleněná na pracovní a herní část. Každé oddělení má vlastní rekonstruované sociální zařízení, šatnu pro děti a menší kabinet pro skladování pomůcek. V dalších prostorách se nachází ředitelna, kancelář pro vedoucí školní jídelny, kuchyně a potřebné zázemí pro zaměstnance školy. Místnosti jsou vybavené starším doposud funkčním nábytkem, velikost sedacího nábytku odpovídá věku dětí. Prostředí tříd ožívají podnětné hrací koutky. Výzdoba dětskými pracemi se vhodně užívá hlavně v šatnách dětí. K relaxaci a rekreaci dětí slouží prostorná zahrada s množstvím vzrostlých stromů. Čtyři pískoviště, kovové průlezky a dřevěné herní prvky patří k vybavení zahrady. Dostatek travnaté i zpevněné herní plochy, mlhoviště a potřebné množství hraček skýtá vhodné podmínky pro hry dětí.

Třídy jsou vybaveny základním tělovýchovným nářadím a náčiním, pianiny a funkční audiovizuální technikou. Pro realizaci doplňkového školního programu jsou třídy vybaveny staršími počítači. Hraček i pomůcek je ve třídách přiměřené množství. Dostatek speciálních pomůcek má škola i pro potřebu nevidomého chlapce. Nové hračky i pomůcky se dokupují podle finančních možností školy. Většina z nich je umístěna v dosahu dětí nebo v přilehlých kabinetech. Každá třída je také vybavena zásobou drobného didaktického materiálu a dětskými knihami. Pro potřebu všech je určena celoškolní knihovna s dětskými i odbornými tituly. Centrálně jsou shromážděny i didaktické pomůcky.

Ředitelka má vlastní systém kontroly, kterým zjišťuje v rámci své kontrolní činnosti, jak učitelky dostupných zdrojů využívají. Dokupování knih, hraček i pomůcek provádí uvážlivě, po dohodě s učitelkami.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti mají velmi dobrou úroveň.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Ředitelka zpracovala spolu s učitelkami základní koncepci školy a víceletý školní vzdělávací program. Mezi hlavní cíle patří především integrace dětí se speciálními potřebami, respektování dětské osobnosti, vytváření základních principů, které zahrnují bezpečnost, radost a sounáležitost. Program obsahuje materiálně-technické podmínky, formy řízení a spolupráce a personální obsazení. V další části programu jsou zpracována měsíční jednotná témata výchovně-vzdělávací práce pro všechny třídy, s výčtem několika podtémat. Z těch pak jednotlivé učitelky vytvářejí vlastní třídní programy. V návaznosti na tento pracovní plán nabízejí učitelky doplňkový dětský počítačový program, na kterém ředitelka školy pracovala jako spoluautorka. Učitelky ho využívají pro ověřování poznatků nejstarších dětí nebo ke hrám.

Školní vzdělávací program je dosud zkušebně ověřován a bude se postupně přizpůsobovat Rámcovému programu pro předškolní vzdělávání.

Vzdělávací program je v zásadě realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace je školou řádně vedena. Používané předepsané tiskopisy jsou náležitým způsobem vyplněné. Nižší vypovídací hodnotu mají záznamy v přehledech výchovné práce.

Dokumentace vztahující se k integrovaným dětem odpovídá požadavkům pokynu MŠMT a plní svůj účel. O dětech s odloženou povinnou školní docházkou i o dětech integrovaných učitelky vedou pedagogické záznamy, které jim slouží jako podklad k individuální práci.

Vedení povinné dokumentace dokladuje průběh výchovně-vzdělávací činnosti.

Kontrola naplňování vzdělávacího programu se zaměřuje především na průběh integrace dětí se speciálními potřebami, K tomuto záměru směřuje ředitelka i realizaci opatření, vedoucích ke zlepšování práce. Menší pozornost je věnována kontrole ostatních cílů. Výsledky práce se však odrážejí v individuálních záznamech jednotlivých dětí, které učitelky systematicky zpracovávají. Zpětnou vazbu v oblasti poznávání získávají učitelky také formou počítačového programu.

Systém kontroly naplňování vzdělávacího programu je převážně účinný.

Organizace výchovně-vzdělávací práce je přizpůsobená potřebám dětí. Adaptace nových dětí probíhá individuálně. Poměr mezi činnostmi spontánními a řízenými je v průběhu dne vyvážený. Děti nejsou nuceny do jídla, pitný režim je zaveden. Krácením doby odpočinku škola zohledňuje individuální potřebu spánku. Prostorové podmínky umožňují dětem se pohybově vyžít. Zvýšenou individuální péči věnují učitelky dětem integrovaným, což se pozitivně odráží v jejich přizpůsobivosti a začlenění do kolektivu. Organizace zájmových kroužků je z hlediska psychohygieny vhodná, méně dobře je zohledněna potřeba souběžného pedagogického působení učitelek ve třídách s integrací.

Rodiče jsou o dění v mateřské škole průběžně informováni. V šatnách na nástěnkách jsou vyvěšeny veškeré organizační pokyny vztahující se k chodu školy. Rodiče zde najdou dlouhodobé i krátkodobé cíle výchovně-vzdělávacího působení a v hojném počtu i výsledky práce dětí. Mateřská škola poskytuje rodičům poradenskou službu (prostřednictvím

odborných článků vyvěšovaných v šatnách nebo individuální konzultací). S rodiči dětí integrovaných je vedení školy i učitelky v úzkém kontaktu. Mateřská škola s nimi konzultuje pravidelně výchovné postupy a umožňuje jim kontakt s odborníky.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Při inspekci byla sledována práce všech přítomných učitelek. Nenaplnění podmínek pedagogické a odborné způsobilosti se v práci nekvalifikované učitelky negativně neprojevilo.

Spontánní činnosti

Děti byly ke hrám motivovány prostředím. Členěním nábytku jsou vytvořeny koutky, které děti vyhledávají pro své herní aktivity. Motivačním prvkem byla také dosažitelnost hraček a možnost samostatné volby dětí. Učitelky ponechávaly pro spontánní aktivity dostatečný časový prostor. Přes pozornost, kterou učitelky věnovaly skupinovým řízeným činnostem integrovaným do her, měly dobrý přehled o spontánní hře ostatních dětí. Méně se však zaměřovaly na nenásilné podněcování a rozvíjení herních aktivit. Atmosféra her byla příjemná, učitelky podle potřeby s dětmi pracovaly a v průběhu her zařazovaly i potřebné individuální činnosti pro děti integrované. Pozitivní byla diferenciací úkolů vzhledem ke schopnostem a úrovni dětí a citlivý přístup učitelek k jejich potřebám a zájmům. Při hrách se učitelky snažily o nenásilné propojení týdenních námětů a vhodnou motivací získaly děti k činnostem, aniž by s nimi manipulovaly. Některé se přitom snažily uplatnit formy prožitkového učení a podpořit tím schopnosti sebevyjádření a komunikace. Prostor třídy mohly děti užívat k pohybu podle své volby. Vztahy mezi dětmi se přirozeně rozvíjely, vzniklé konflikty učitelky úspěšně řešily. Ne vždy se podařilo zaujmout hrou všechny děti, některé z nich mezi skupinami ostatních jen přecházely a pozorovaly. V námětových hrách děti navazovaly na své předešlé zkušenosti a uplatňovaly dovednosti ze zájmových kroužků. Svě konstruktivní stavby si děti neponechávají k následnému využívání, zejména z prostorových důvodů, což snižuje smysluplnost a možnosti ocenění činností. Oblíbená byla spontánní volba výtvarných činností a hry společenské. Uplatňované metody a formy byly spíše tradičního charakteru. Přístup učitelek byl převážně partnerský, vlídný a podporující.

Úroveň spontánních činností je velmi dobrá.

Řízené činnosti

Úroveň řízených činností souvisela s invencí a individuálními schopnostmi učitelek a nebyla zcela vyrovnaná. Rozvoji pohybových dovedností se věnovaly všechny učitelky v pravidelném denním cvičení. Zařazovaná motivace říkadly více působila na mladší děti. V provedení zdravotních cviků se u starších už projevovala přesnost a správnost. Závěrečné pohybové hry, které si někdy mohly děti volit, jim přinášely radost a uspokojení z pohybu. Drobné metodické chyby učitelek při vedení řízeného cvičení vznikaly pouze z jejich menší zkušenosti. Další řízené činnosti dosud učitelky realizovaly v rámci členění na výchovné složky, méně se objevovaly snahy o integraci tématických bloků. Všechny učitelky respektovaly návaznost na plánovaná témata a propojovaly činnosti už od ranních her. Formy a metody mají většinou tradiční charakter, ale objevují se i snahy o začleňování inovačních postupů. Věkově smíšené skupiny přirozeně podporují sociální zrání dětí, někdy se však poněkud opomíjela vhodná diferenciací nároků na děti. Negativně také působil v některých

případech důraz na výkon dětí, např. v hudebně-pohybových činnostech v integrované třídě. Učitelka upřednostnila splnění stanoveného cíle před specifickými potřebami předškolních dětí. Kladem činnosti byly instrumentální dovednosti učitelky a pestrost zařazených činností, kterými učitelka zvyšovala pozornost dětí. Velmi pozitivně byla hodnocena péče o integrované dítě, které bylo na učitelce a jejím vedení zcela závislé. Také v druhé integrované třídě se výrazně projevovalo uspokojení a radost z činnosti především u dítěte s integrací, které překvapovalo svými pokroky a schopnostmi. Cenné byly vzájemné vztahy všech dětí, které se k integrovaným dětem chovaly s láskou a tolerancí. Bylo zjevné soustavné záměrné vedení učitelek k prosociálnímu chování, děti se se samozřejmostí přizpůsobovaly potřebám integrovaných dětí. Z pedagogického působení učitelek je patrné mimořádné pracovní nasazení a úsilí působit podle pokynu odborníků, se kterými spolupracují. V těchto případech se zřetelně negativně projevila absence dalšího pedagoga, který by se současně individuálně těmto dětem věnoval.

Řízené činnosti jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

V oblasti jemné i hrubé motoriky jsou děti vedeny systematicky a dosahují na základě činností velmi dobrých výsledků. Návyky sebeobsluhy jsou částečně rozvíjeny, na přípravě stolování se děti podílejí dílčím způsobem. Kulturně-hygienické návyky jsou u starších dětí fixovány. Úroveň komunikativních dovedností většinou odpovídá věku dětí. Vzhledem k zaměření školního programu na kognitivní oblast mají děti poměrně široký okruh vědomostí a poznatků, které procvičují i formou hravého počítačového programu. Velmi dobrou úroveň dosahují děti vlivem heterogenního uspořádání a integrace dětí se speciálními potřebami v kvalitě vzájemných vztahů, respektu a tolerance. Méně se uplatňuje tendence k autonomnímu chování, rozhodovací schopnosti a sebejistota dětí.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje v rozhodnutí o zařazení do sítě škol jsou v souladu s údaji ve zřizovací listině.

Mateřská škola nabízí dětem v hojném počtu možností zájmových aktivit, které však jsou netradičně organizovány tak, aby děti příliš nezatěžovaly a nenarušovaly školní program. Většinu kroužků vedou bezplatně kmenové učitelky školy (sportovní hry, výtvarný kroužek, balet a pohybová výchova, matematika se zpěvem). Za úhradu nabízejí lektoři výuku angličtiny a plavání.

Vysoký počet dětí v běžné věkově heterogenní třídě (30), neumožňuje plně zajišťovat specifické potřeby dětí předškolního věku.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol čj. 681/99/mš ze dne 25. března 1999
2. Zřizovací listina vydaná Městskou částí Praha 11, Ocelíkova 672 ze dne 29. 11. 2001
3. Dodatek ke zřizovací listině ze dne 2. března 2004
4. Přehledy výchovné práce ve školním roce 2003/2004
5. Personální dokumentace současných pedagogických pracovníků

6. Školní vzdělávací program a třídní vzdělávací programy (od roku 2001)
7. Docházky dětí ve školním roce 2003/2004
8. Evidenční listy dětí ve školním roce 2003/2004
9. Dokumentace ke vřazení dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
10. Individuální vzdělávací plány
11. Hospitační záznamy ve školním roce 2003/2004
12. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2003/2004
13. Výkaz o mateřské škole MŠMT V1-01 ke 30. září 2003
14. Dohoda se zřizovatelem o stanovení počtu tříd a dětí, uzavřená pro školní rok 2003/2004
15. Výroční zpráva školy za školní rok 2002/2003
16. Vnitřní řád školy, vnější řád k rodičům, organizační řád, pracovní řád.
17. Koncepce školy a pracovní plán 2003/2004

ZÁVĚR

Pro úspěšné plnění školního vzdělávacího programu není stávající počet pedagogických pracovníků optimální. Odborná a pedagogická způsobilost většiny učitelek ovlivňuje příznivě vzdělávací práci. Řízení mateřské školy se zaměřuje především na program integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a vytváření žádoucího sociálního klimatu školy. Kontrolní systém ředitelky školy je méně efektivní.

V materiálně-technických podmínkách se projevuje snaha maximálně přiblížit prostředí dětem. Vybavenost hračkami i pomůckami umožňuje naplňování vzdělávacího programu. Potřeby pro integrované děti jsou zajišťovány v náležitém rozsahu podle finančních možností.

Výchovně-vzdělávací práce s integrovanými dětmi je vykonávána s mimořádným nasazením učitelek a s evidentně pozitivními výsledky. V kvalitě práce v této oblasti se od poslední inspekce prokazuje zřetelný posun, zvláště díky iniciativě ředitelky školy. V pedagogickém působení učitelek v práci s ostatními dětmi se odráží spíše tradiční způsob práce, který vyhovuje současným ztíženým personálním podmínkám. Nové formy a metody postupně do výchovně-vzdělávací práce pronikají v souladu s poznatky ze vzdělávacích akcí a studia.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jindra Černá	J. Černá v. r.
Členové týmu	Mgr. Libuše Tláškalová	L. Tláškalová v. r.

V Praze dne 30. dubna 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. 5. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vlasta Votrubová

Votrubová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Praha 6, Arabská 683. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy krajský úřad – odbor školství,MHMP	2004-05-21	01 0385/04-1029
Zřizovatel MÚ Praha 11, Ocelík.672	2004-05-21	010385/04-1029

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.